

DOLENJEJC

List za narodno prosveto in narodno gospodarstvo.

Uredništvo „Dolenjca“: Novo mesto
(Kandija št. 53) sprejema dopise in oglase.
Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. „Dolenjec“
velja po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. — Oglasi se računajo tri-
stopna petit-vrsta po 10 vin. za enkrat, za večkrat primeren popust.

Upravništvo „Dolenjca“ v Kamniku
sprejema naročnino. — Na naročbe brez
istočasno vposlane naročnine se ne ozira.

Bodi luč!

II.

Ta hiša nam je mati krušna,
domovju stebler je častit,
iz kmetskih hiš nam hrana dušna,
iz kmetskih hiš omike svit.
S. Gregorčič.

„Vrnimo se nazaj, od koder smo izšli, to je
v našo kmetško hišo!“ . . .

Dočim zajemajo drugi kulturni narodi luč
svoje prosvete iz vrst svojega plemstva in iz
mase svojega probujenega meščanstva, imamo
Slovenci vse, kar imamo, le iz naše kmetske
hiše. Vsi naši duševni velikani, vsi naši slo-
venski slovstveniki in učenjaki, vsi duhovni in
posvetni dostojanstveniki in sploh vse, kar se
danes zbira pod praporom inteligence in na-
obražencev: vse to je le cvet vsevel na veji,
katere deblo sega s svojimi koreniki nazaj v
našo slovensko kmetško hišo.

Ta naša kmetška hiša! „Ona nam je mati
krušna,“ pravi naš veleumni slovenski pesnik
kot pravi poznavatelj in prijatelj svojega na-
roda. Da temelji naša življenska eksistenca v
prvi vrsti na ognjišču kmetske hiše, to priznamo
vsi, ki živimo neposredno z njo ali vsaj blizu
nje. O, priznajte to večno resnico tudi večina
tistih, ki stojite danes daleč oddaljeni od nje-
nega praga! Vrnite se nazaj, ali pa vrnite nazaj
vsaj obresti od tistega življenskega kapitala, ka-
terega ste si od nje izposodili, katerega ste kot
otroci svojega naroda dvignili, izčrpali iz nje-
nega hrama, in kateri vas je dvignil iz nič v
višek, kateri je napravil iz vas to, s čemer se
danes ponašate pred svetom. Da, vrnite vsakdo
nazaj obresti svojega dolga, vrnite jih svojemu
narodu, svoji rodni hiši! Potlej ta hiša ne bo
več stala kot opustošena razvalina gospodarske
propalosti in propada, ne bo več le zadnja po-
staja križevga pota trpljenja in bolečin, ne bo

več le razrušeni tempelj žalosti in brezupov, ne
bo več le torišče nesloge in preprirov, ne bo več
le zbirališče nebrzdanih strasti in divjih pohot-
nosti, ne bo več le skrivališče in pribežališče
hudodelcev in brezdomovincev, propalic in iz-
vržkov človeške družbe. — In tudi zemlja, kjer
stoji ta hiša žalosti in trpljenja, kjer je tekla
naša zibelj, vsklilo naše življenje, ne bo več
stala opustošena, zanemarjena, razkosana in raz-
tepena, brez večšega slovenskega gospodarja,
brez vzorne slovenske gospodinje. In ti gozdovi,
te šume, ti ponosni naši lesovi ne bodo več je-
čali pod neusmiljenim udarcem krute sekire do-
bičkaželjnih tujih izkoriščevalcev; in vsi zakladi,
zakopani pod grudo ali raztreseni po njenem
površju, ne bodo več prhnili in ne uhajali v
grabežne roke zopet le izkoriščevalcev, bodisi
tujih, bodisi domačih.

Novo probujene vesne prijetni majev dih
bo zavel od juga sem preko slovenskih ravan
in gorotanov in s svojo pomlajeno silo potisnil
bo ledene mrazove daleč nazaj gori na sever.
Oživela bo slovenska poljana, gaji in loze in na
mestu sedanjih razvalin bo vstala nova vzorna
kmetška hiša, bo vstala novoprerojena Dolenjska.
In k njenemu ognjišču vrnili se bodo nazaj
njeni otroci, ki liki ubežni Kajnovi otroci sedaj
iščejo po širnem svetu svojega borega kruha, za
katerega trdo skorjo žrtvujejo svoje mlade dni,
kri in življenje. Slovenski oratar bo zopet pridno
oral s plugom nerazorano ledino svoje zemlje,
iz katere bo zajemal kruh novega življenja zase
in za svojece.

To bo velik dan, dan vstajenja! Ta dan
je še daleč, ali zasinil bo tudi raz vršacev naše
pozabljene Dolenjske, in naše zaupanje v njega
danes ni več le prazna utopija. Zasinil bo, čim
preje pričenete vračati vi, sinovi, svoj dolg svo-
jemu narodu, svoji rodni hiši. Ali narode do-
lenjski! Ako čakaš ti samo le na ta dan, kate-

našo navzočnost razburjena, mlada, črno oble-
čena dama, ki je doslej nepremično stala ob robu
postelje.

„Gospica“, jo zavrne zdravnik mirno pa
odločno, „nikar se ne razburjajte. Najhujša in
najnevarnejša kriza je sedaj za enkrat prestana,
ali za nadaljni razvoj bolezni vam danes še ne
morem povedati. Upajmo torej, — več vam ne
morem obljubiti. Sicer pa prosim, da blagovolite
sedaj ostaviti ta kraj nesreče. Čez pol ure pu-
stim bolnika prepeljati v bolnico, med tem pa
imam s tem-le gospodom — tu je pokazal name
— s prijateljem ponesrečenca o važnih stvareh
nujno govoriti.“

Izpod pajčolan se obrne po teh besedah
dvoje velikih, črnorujavih oči proti meni, ki sem
se med tem nekam neprijetno dirnen približal
trojici (za damo je stala namreč tudi strežnica
in eden trgovskih pomočnikov velike trgovske
tvrdke). Hotel sem se ji predstaviti, pa ona še
enkrat se ozrši na bolnikovo smrtnobledo lice
ostavi nas z lahnim priklonom. Njej sta sledili
tudi ostali dve osebi.

Bila sva sama s primarijem. Moj pogled
je obtičal še na durih, za katerimi je ravnokar
izginila ta zame čudna ženskinja prikazen.

rega luč bodo prižgali tvoji sinovi. Novem ti,
tedaj je ta dan še daleč. Tvoje getodi: sa-
mopomoč. Obračunaj s preteklo, — čeni ra-
čunati s sedanjostjo in kalkuliraj z bodočnostjo.
Zapusti kraje, kjer puščaš svoje življenske moči,
kjer zapravljaš še to malo, kar imaš, vrnite se
nazaj v naročje grude, iz katere si izšel in prični
zidati prvi temelj za novo vzorno slovensko
kmetško hišo. Zidaj sigurno in marljivo temelj
svoji hiši, saj ga zidaš svoji sreči in lepši bo-
dočnosti svoje domovine. In Bog narodov blago-
slovil bode tudi tebe, Dolenjec, izrekel bode tudi
nad tvojo hišo, nad našo zemljo svoj mogočni
glas: Bodi luč!

C. kr. poštne in brzojavne ravnateljstvu v Trstu v blago- hotno uvaževanje.

Potreba za redno in pravično razdelitev
dostavljanja poštnega prometa do krajev in vasi
Šmihelske občine, katere se je dosedaj brezob-
zirno preziralo, postaja vedno nujnejša. K že
opetovano zglašenim vasem Drska, Brod, Irča
Vas, Srebrniče, so se pridružile, kolikor nam
prijavljeno, še vasi: Boričevo, Mraševo, Vrh pri
Ljubnem, Mali in Veliki Podluben.

Oziraje se na tisto lojalnost, s katero nam
je c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu šlo na roke
pri izdaji našega lista, upamo trdno, da se tudi
vsem vnebovpijočim krivicam, pod katerimi trpi
ves naš javni promet zaradi nedostavljanja pošte,
takoj in korenito v okom pride. Če se pošta do-
stavlja 90% prebivalstva ene in iste občine, za-
kaj bi se tista pravica ne raztegnila tudi na
ostalih 10% prebivalstva. Če država, dežela in
občina od nas zahteva jednake dolžnosti, zakaj
tudi ne deli enakih pravic? Mi danes še pro-
simo za udobnost teh pravic, ali zna priti tudi

„Kaj ne, zanima vas zvedeti, kdo je ta in
v kaki zvezi stoji z vašim prijateljem?“ me na-
govori moj znanec dr. T. „Vsa stvar, kolikor jo
slučajno poznam, je čudno zamotana; zagonetni
so tudi razlogi, pod katerimi si je hotel oropati
Jančar svoje mlado, drago življenje, katero sem
mu po zadnji nevarni bolezni — saj veste, me-
seca marca bi bil kmalu prominul za pljučnico
— komaj otel. Dvoje glavnih točk v tem zago-
netnem romanu vem kakor takrat, ko je bil v
moji oskrbi, tudi v tem današnjem slučaju, in
te so, kakor so bile in bodo pri naši mladini
vobče, spričo naših zmedenih socialnih razmer
pa posamezno, namreč: ženska in alkohol.
Kjer preneha demon ženske, tam začne strup
alkohol svojo uničujočo misijo. Toda o tem raz-
pravljam ni moja stvar.“

„Pardon, da vas prekinem, gospod doktor,
ali se ni bati, da se bolnik zbudi, če tukaj v
njegovem obližju govoriva?“

„Bodite brez skrbi, gospod Pavljanski. Ta
se ne zbudi preje, kot jutri zjutraj ob 6. uri,
tako vsaj sklepam po dozi narkoze, katero sem
moral vporabiti, da sem ukrotil podivjane sile
njegovega nervoznega razpoložaja — tako vsaj
se moram izraziti, da me kot lajik razumete.

Vražje pečine.

Izvirna povest. Pavljanski.

(Dalje).

Majhna, priprosto opremljena samska so-
bica. —

Težak vzduh jodofora in raznih eterjev nas
zašegeče neprijetno v nos pri vstopu. Na levo
pred nami tik velikega — razgled na razvaline
celjskega gradu nudečega — okna stoji priprosto
pregrnjena postelja, na kateri leži do prs raz-
galjen, sicer pa v svoji vsakdanji obleki opravljen
naš znanec Prostoslav Jančar.

Obraz njegov je smrtnobled, oči globoko
vdrte in kakor v smrtnem snu zaprte, okrog
usten turbne poteze in po visokem čelu glo-
boko razorane brazde — posledice prestane
divje duševne borbe. Vrat in leva roka sta v
pravilnih obvezah, takisto se nam na prvi po-
gled tudi zazdi, da vidimo čez prsi širšo obvezo.
Pri našem vstopu se skloni primarij dr. T. . . .
od postelje in zbravši se po koncu pravi kakor
sam pri sebi; „No, prestano je.“

„Za Boga, gospod doktor, povejte odkrito,
kaj je z njim? — Ali je še kaj upanja? — Ali
je res že pre—sta—no?“ vpraša ne meneč se za

čas, ko jih znamo z našim ljudstvom vred, katera gospodarske interese zastopamo, naravnost zahtevati! Naj se nas ne prisili do tega, marveč naj se kar se na papirju že dolgo prede in prede, vendar že enkrat tudi praktično izvede! . . .

Opozarjamo tozadevno tudi vse drugo slovensko časopisje, ki ima svoje naročnike v naših krajih, kajti časniki, katerih naslovniki bivajo izven krajev, kjer se praktična dvojna mera dostavljanja, leže ali po tedne na pošti, ali pridejo kakor pisma čez 2 meseca iz več tujih rok na pravi naslov, ali se pa med to dolgo potjo sploh izgube. Temu krivi niso gg. poštni uradniki, pač pa tisti organi, katerih indolenca mirno gleda take vnebovpijoče kirvice.

Križem sveta.

Avstrijski državni zbor bi imel 30. t. m. pričeti zborovati, pa se bo zborovanje najbrže odložilo na 4. svečana. Na dnevnem redu bo rekrutni zakon, zakon o upokojnini zasebnih uradnikov, trgovinske pogodbe, volilna preosnova in dr.

Ogrska kriza še vedno ni končana. V zadnjem času je nastopil nadvojvoda Jožef že opetovano v vlogi posredovalca med krono in koalicijo. Ta vest se pa iz merodajne strani zanika, pač pa se vzdrži vest o posredovanju bivšega ministrskega predsednika Wekerl-a. Ministr. predsednik baron Fejerwary je bil te dni vkljub svojemu bolehnemu stanju opetovano v avdijenci pri cesarju na Dunaju.

Konflikt Avstro-Ogrske s Srbijo, nastal vsled carinske unije (zveze) med Bolgarijo in Srbijo z ozirom na trgovinsko pogodbo Srbije z Avstro-Ogrsko — se bo po novodošlih poročilih v kratkem vsestransko povoljno rešil. Tozadevno je bil 16. t. m. na Dunaju skupni ministrski svet.

Na Angleškem je pri zadnjih volitvah propala stranka imperializma, to je vladna stranka, ki je svojčas podpihovala krvave boje z Buri. Dosedaj je povsod še zmagonosno prodrla liberalna stranka nad konservativci in unionisti in v bodočem parlamentu je liberalni zagotovljena pretežna večina. Vodja konservativne stranke bivši ministrski predsednik lord Artur Balfour je propadel. Angleška liberalna je demokratskega značaja.

Za francosko republiko je bil te dni namesto Loubet-a izvoljen nov predsednik imenom Fallieres, dosedaj prvomestnik francoskega senata. Fallieres je dobil 449 glasov, njegov nasprotni kandidat Doumer le 371. Fallieres bo sledil zmernemu duhu njegovega prednika Loubeta.

Nemiri v Rusiji še vedno niso zadušeni. Splošni štrajk v Petrogradu in upor v Moskvi sta sicer vsled energičnega postopanja vlade zatrta, zato pa vre tem nevarneje po vsem daljnem Kavkazu in Sibiriji. Ti nemiri so večinoma narodnostnega značaja, ponekodi sestavlja ljud-

O tem, o čemer bi jaz kot zdravnik rad od vas kot njegovega prijatelja zvedel, sva v kratkem gotova. Kakor iz vseh treh obvez, iz sledov množine krvi, razškrpljene po tleh in po posteljni opravi, dalje po izstreljenem samokresu — evo ga tu pred vami, sami lahko sklepate, se je vršil tu pred dobro uro nevaren poskus samomora, in to celo trikratni poskus. Najprvo je moral biti na vrsti samokres, ki pa je, kar mi je še neumljivo, ranil le dlan leve roke. Na strel so — kakor se mi pripoveduje, pridrli domačini v sobo, in tedaj si je nesrečnež skušal še z nožem prerezati vratno žilo in naposled že, ko so ga držale že štiri močne pesti, posrečilo se mu je še enkrat suniti z nožem, ki ga je krčevito držal v desnici, proti srcu. Vse tri telesne poškodbe pa so tako neznatne, da zaradi njih samih nisem prav nič v skrbeh. K sreči sem prišel, ko se je to vršilo, slučajno mimo, namenjen k popoldanski viziti v bolnico. Toda nekaj družega je pri tem, kar mi vzbuja dvome o srečnem izidu te nesrečne katastrofe. V svojem deliriju in blodnjah omenjal je, predno ga je vspavala modna doza moje markoze, večkrat necega romana, če sem prav umel, o vrazjih pečinah: „Dajte moj roman, o j ta vrazji roman,

stvo svojo vlado. Iz Petrograda se poroča, da je bil general Litov na ulici umorjen. Mnogo tudi odličnih oseb je zaprtih, ječe so vse prenapolnjene.

Konferenca zaradi Maroka. Kakor proti Turčiji, prilastujejo si velesile tudi proti državi Maroko vsaka svoje posebne pravice. Posebno interesirane pri tem so Francija, Angleška in Nemška. Vsled nastalih napetosti so nastale diference, zaradi katerih se je dne 16. t. m. sklicala v španskem mestu Algerias konferenca odposlancev vseh v Maroku interesiranih držav. Predsednikom konference je proglašen vojvoda Almodovar. Razni listi se nadejajo vsestransko povoljnih uspehov te za evropsko vprašanje veljavne konference.

Domače novice.

Osebnosti. Prestavljen je pri politični oblasti Novomesto: okr. komisar g. dr. Fr. Mathias k deželni vladi v Ljubljano; na njegovo mesto je prišel iz Postojne okr. komisar g. dr. Anton Pilshofer, iz Litije pa vladni koncipist g. Maks baron Winkler. Poštni blagajnik g. J. Klemenčič je odšel iz Novega mesta na novo službo v Ljubljano; na brzojavnem uradu imamo novo manip. uradnico gđe. Mimi Dostal iz Ljubljane, prejšnja gđe. B. Nigris je premeščena v Trst.

Za Št. Jernej je imenovan nov poštar dos. pom. uradn. g. A. Tomažič.

Za Črnomelj mesto umrlega g. Šušteršiča je imenovan poštar g. J. Nagu, dosedaj v Št. Jerneju. — Dalje je v Črnomelj prestavljen v sodni službi: sod. pristav g. dr. Val. Flerin iz Il. Bistrice, na njegovo mesto pa avskultant g. dr. F. Goršič, ob enem imenovan kot sodni pristav.

Na novomeški gimnaziji je e. kr. dež. šolski svet priznal dosed. pravnem učitelju g. Jul. Kreku naslov profesorja. Ministrstvo pa je imenovalo dosed. proviz. učitelja g. Jožefa Germa (znanega akademičnega slikarja) pravim učiteljem na tej gimnaziji.

Iz sokolskih krogov novomeških. (Dopis.) Spanje spimo v Novem mestu — a nikakor ne ono pravičnih. Ali se dela pri nas kaj za izobrazbo najsibo v kateremkoli oziru? Splošno rečeno, prav malo, da ne rečem naravnost — ničesar. Ne da bi v čem napredovali, v mnogem oziru celo nazadujemo leto za letom. To zlasti kaže „Dolenjski Sokol“, eden izmed najstarejših slovenskih sokolskih društev. Prejšnje čase je še precej dobro deloval; mnogo se je telovadilo, prirejalo izlete, prirejalo javne telovadbe. Nekaj let pa že popolnoma miruje. Sploh ne vemo, jeli še obstoji; dejansko nikakor ne več, po pravilih pa tudi še komaj. Mogoče primanjkuje članov, ni dovolj telovadcev? Ne, vsega bi imeli lahko dosti, ako bi bila stvar v pravih rokah. A zdi se nam članom, da se odbor ne zaveda svoje naloge; mesto da bi pomagal društvu zopet na noge, ga uničuje še sam. Ako odbor svoje

veste, o onih vrazjih pečinah“. Tako in slično je to večkrat ponovil in sicer tako strastno in odločno, da sem moral iz tega sklepati, da je ta dozdevni roman v kaki ožji zvezi z njegovo današnjo katastrofo. Jaz kot zdravnik, vaju vsakolikih izbruhov delirija pri sličnih slučajih, bi se ne bil zato dalje zanimal, ali spomnil sem se, da je slično blodil tudi pred meseci, ko je bil v naši bolnici in je visel v nevarni krizi med življenjem in smrtjo. Takrat nisem polagal posebne važnosti na te izbruhe, ker kakor rečeno, moram biti kot zdravnik za strastne blodnje neobčutljiv. Odkritosrečno rečeno, mene zanima njegova nesrečna usoda, ne le kot zdravnika, marveč tudi osebno. Kar je v moji moči, poskusiti hočem, da ga tudi to pot otmem preteči nevarnosti. Ali pri tem potrebujem tudi vaše pomoči. Predvsem, povejte mi odkrito, kaj vam je znanega iz njegovega življenja, kar bi se našalo na ta roman o „vrazjih peč . . .“

V tem hipu nekdo glasno potrka in takoj nato se prikažeta na pragu dva strežaja iz bolnice, imajoč seboj nosilnico, v katero sta po odredbi primarija položila onesveščeno truplo in je odnesla v spodaj pred vrati čakajoči voz.

(Dalje prih.)

dohodke izdaja rajše za druge, neznano kake potrebe, kakor da bi si nabavil kaj novega orodja, — staro itak ni več za rabo — in pusti, da se pri občini dolg za vporabo telovadnice vedno večja, potem se nikakor ni čuditi tem toli čudnim razmeram. In še nekaj. Zadnji čas se je zbralo do dvajset bratov telovadcev, ki žele po resničnem sokolskem delu. Ker ni bilo pretečeno leto rednega občnega zbora, so ti zahtevali izvanrednega. Kaj zvedo? Dasiravno plačujejo že več mesecev članarino, še sedaj niso društveni člani! Temu je kriv odbor, s svojim starosto na čelu. Vprašamo slavni odbor, kaj pravzaprav misli s takim postopanjem? Kaj namerava g. starosta, da ne skliče občnega zbora? Ako se sam zaveda sokolske misli, naj vendar nikar ne stavi zaprek mlajšim, zavednejšim sokolom. Stvar je naznanjena politični oblasti, katera pa dosedaj še ni v tem oziru ničesar ukrenila. Več bratov Sokolov.

Opomba uredništva. S priobčilom tega poročila ne nameravamo vzneti nikake osebnosti, pač pa želimo, da se to koščljivo vprašanje za vse dele čim ugodneje reši.

„Dolenjec“ pred novomeškim sodiščem. Še nismo prav začeli dihati z našim „Dolenjem“, že tira državno pravdnštvo našega odgovornega urednika g. Franjo Pirca pred sodno tribuno. Toži ga zaradi zakasnele prve izdaje novega lista. Ker imamo v svojo obrambo dovolj tehtnih argumentov, se te tiskovne pravde ne bojimo, če tudi zna morda pri prvi inštanci za nas neugodno iziti. Vsekakor smo z občinstvom vred radovedni, kako bo ta pravda, ki je baje prva tiskovna pravda na novomeškem sodišču, izšla za nas in — državno pravdnštvo.

Zborovanje učit. društva novomeškega okraja se vrši dne 8. februarja pop. v Novem mestu.

Občni zbor Obrtne zadruge za sodn. okraj Novomesto se skliče na dan 21. t. m. t. j. nedeljo ob 2. uri pop. v gostilni pri „Kopaču“ v Novem mestu. Poleg običajnega vsprejema in volitve odbornikov, razpravljalo se bode tudi glede pristopa k dež. zvezi kranjskih obrtnih zadrug.

Prostovoljno gasilno društvo novomeško priredi pričetkom februarja v prostorih Narodne čitalnice veselico s srečolovom. Govori se, da si odbor za ta večer naroči vojaško godbo iz Ljubljane. — To društvo obhaja letos svojo 30 letnico. Gotovo je to lepa doba za to res nad vse požrtvovalno društvo. Nadejamo se, da nam društveni odbor svoj čas izroči nekaj podatkov o postanku in večjih znamenitih dogodkih svojega človekoljubnega poklica.

Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji je izdala ravnokar svoje XII. letno poročilo. Iz tega poročila za danes kratko posnemamo: Koncem l. 1904 je ostalo 92 bolnikov, čez celo leto sprejetih je bilo 1717, od teh je ozdravelo 1253, zboljšalo 319, neozdravelo 92, umrlo 49 in v letu 1906 še v bolnici zaostalo 96. Torej je bilo v l. 1905 vseh bolnikov skupaj 1809. To znači pač ogromno število za Dolenjsko. Med temi je bilo 578 operiranih in sicer 495 ozdravljenih, 44 zboljšanih, 7 umrlih, 32 še ostalih. Število oskrbovanih dni zneso 32.916, torej pride povprečno na vsacega bolnika 19 dni. Med srečno prestanimi operacijami nahajamo naravnost velike čudeže; tako izletba lobanj, trhljih kostij, 19krat trebušni prerez, presek skrivljenih golenic, odrez podlakti, stegna itd. Pač lahko rečemo, bolnica je našla svojega mojstra primarija (v osebi g. dr. Defranceschija) in mojster primarij je našel bolnico, na katero zna biti ponosna cela Kranjska dežela. Če je kak duhovni zavod, le-ta naš v Kandiji je gotovo vreden, da ga vsem rodoljubom najtopleje priporočamo.

Ravnatelj e. kr. drž. železnice dvorni svetnik g. Proske je nadzoroval dne 15. t. m. progo Dol. železnice do Straže; v noči od 15. na 16. je prenočil v svojem lastnem elegantnem vozu kar na postajni progi.

Zabavno društvo v Krškem priredi 1. februarja v dvorani g. K. Schener-ja v Krškem svoj zabavni večer z vsprejedom: 1.) Igrji: „Dobrodošli, kdaj pojdete domov“ in „Bratranec“. 2.) Prosta zabava in ples.

Bralno društvo v Mokronogu priredi v nedeljo 21. t. m. v gostilni pri „Lipi“ svoj zabavni večer s predstavama: „Trije tički“ in „Ne kliči vraga“. Po predstavi ples in prosta zabava.

Sprijena šolska mladina. Pred kratkim so metali še šoloobvezni otroci iz Prečenske občine kamenje na vlak na progi med Novim mestom in Mirno pečjo. Kamenje je prebilo pri nekem vozu šipe in ranilo dva posestnika iz Mirnapeške občine po imenu Franc in Janez Jarc. Nič boljše ni tudi novomeška šolska mladina, zlasti iz okolice Bršljina in Bučne Vasi. Ne samo da napadajo z grdimi psovkami uboge ljudi na kolod. cesti, psujejo tudi sprehajajočo gospodo. Kdo je temu kriv, ali šolske oblasti, ali slaba vzgoja doma?

Ponarejeni bankovci. V mestni hranilnici v Novem mestu so dobili zadnji ponedeljek ponarejen bankovec za 20 kron. Ker je bil ta dan sejem in je bilo več vlagateljev, so bankovec šele tekom dneva opazili.

Poročila iz Ljubljane.

14. januarja t. l.

„Dolenjec“ in njegov program sta napravila med ljubljanskimi čitatelji najboljši utis. Bolj primerne programa nego je baš „narodno gospodarstvo“ in pa „narodna prosveta“ v sedanji dobi bi ne bili mogli pogoditi. „Dolenjec“ je bil Dolenjecem še zdavnaj potreben! Tako glasilo bi se bilo moralo ustanoviti že pred 15—20 leti! V mislih imam pri tej priliki nekdanje „Novice“ pa „Dolenjske Novice“, ki sta imela, ozir. imajo zadnje še prostrano polje za delovanje na gospodarskem polju ali kaj, dozdeva se nam, da se poslednje poleg svojih sicer dobro urejenih gosp. člankov, kot edini list za Dolenjsko preveč nagibljejo svoji jednostranski klerikalni politiki. In tako je bila in je tudi zdaj — v škodo marsikateremu narodnemu interesu — večina naših listov strankarsko političnih, ki služijo le tistim gnjusnim osebnostim, pred katerimi se mora dostojen in trezen človek le ogibati. — „Narodno gospodarstvo“ in „narodna prosveta“ sta dve važni točki v programu slov. lista, in zato si bo vaš „Dolenjec“, če jih bo resno reševal, pridobil med narodom ne le na Kranjskem, nego tudi zunaj Kranjske obilo podpornikov in pristašev! — Vsem narodnim krogom priporočamo list prav toplo v naročitev, nič manj pa pričakujemo, da si ga zlasti naši kmetovalci, narodni gostilničarji in pa kavarnarji naroče; gostje pa naj ga povsod zahtevajo! Cena 4 krone na leto je nad vse nizka.

A.

„Gorenjec“, „Notranjec“, „Dolenjec“. Iz Ljubljane nam piše prijatelj: Nisem še Vašega lista naročnik, ali to Vas naj ne moti, da bi teh vrst ne sprejeli v predale „Dol.“ Včeraj sem bral oba gori imenovana lista in pa zadnjo številko „Dolenjca“, pa moram očitno priznati, da mi je deloma ugajal pač „Notranjec“, „Dolenjec“ pa vseskozi, ker vidim, da se hoče edino ta boriti le za ideje, ki so v prilog kmetu sploh, zlasti na Dolenjskem še potrebne rešitve kakor — kako bi rekel — kakor „duše v vicah“! Koliko je bila Dolenjska stran do zdaj zanemarjena! Naš kranjski kmet ni politik — Slovenci smo sploh najslabši politiki! — naš „narodni gospodar“, kdo se je brigal v resnici zanj do zdaj: — država pri davkih in vojaki, dežela pri dokladah!... Drugače pa si je moral sam pomagati! — Morda še ni prepozno zanj, morda se da še rešiti iz smrtne prepada ta ubogi dolenjski kmet! Morda je ta rešitev še mogoča: po poti prosvete in gospodarstva. Bog daj temu dolenjskemu kmetu-narodnjaku blagostanja v onej meri, v kojoj ga potrebuje, a pridobiti naj mu ga pomaga novi list — „Dolenjec“!

—e—

Osuševanje ljubljanskega barja. Iz Ljubljane se nam poroča: Dne 21. decembra lanskega leta je imel glavni močvirski odbor sejo, v kateri se je izrekla na predlog nadinžen. g. Fr. Žužka dež. odborniku Fr. Povšetju zahvala za dozdanji trud v tej zadevi, nadalje pa je nadinženir Iv. Sbrizaj obrazložil ves stadij te

zadeve in prišel do zaključka, da bode od sankcije dež. zakona pa do pričetka dela (osuševanja) poteklo najmanj še 20—24 mesecev ali okroglo 2 leti. — Če bi človek hotel zlobno dvtipen biti, bi dejal: No, do tedaj se bo pa še veliko — Ljubljance odtoklo!...

Promet po tujcih na Kranjskem. Ker je mestna občina ljubljanska v ta namen darovala prispevek 6000 K, se bode zdaj lahko kaj več storilo v reklamne svrhe, nego v preteklem času.

Ljubljanski grad — lastnina mestne občine, dobi v bližnji prihodnosti uspenjačo, stanovanja se bodo adaptirala, prostori priredili za restavracijo in drevoredi olepšali. Tujce bo tudi to vabilo na razgledni stolp gradu.

Shod hišnih posestnikov stolnega mesta Ljubljane se je ob mnogobrojnem številu vršil dne 10. t. m. v hotelu „Union“. Shodu prisostvoval je tudi odposlanec osrednje zveze dunajskih hišnih posest. Edgar pl. Felsenberg, ki je kaj zanimivo razpravljajal o ustanovi osrednje zveze vseh avstrij. hišnih posestnikov in presnovi dosedanjih bremen hišnega davka. Ta shod je torej velikega pomena tudi za nas Dolenjce in se svoj čas še povrnemo k tej točki.

Razne novice.

Goriškega nadškofa še vedno ugibajo. Poleg tridentinskega prelata dr. Jos. Hutterja, ki je trd Nemeec, iznašli so zopet novega kandidata v osebi mons. dr. Jos. Gabrijelčič-a, ki je papežev prelat, častni kanonik in vodja semenišča v Gorici. Pa če je Slovenec, ne bo najbrže zopet nič z njim. — — — — — No, pa tudi Novomeščani bi bili ponosni, ako bi naš zelo priljubljeni in vobče spoštovani gospod dr. Elbert v kratkem zamenjal svojo proštovalo palico s škofovo; seveda zadovoljni bi bili le pogojno, da nam g. prošt jamči za njega vrednega namestnika. Tega pa bomo težko dobili, torej si take spremembe vsaj v doglednem času ne želimo.

Slovensko uradovanje kranjskega dež. odbora. Deželni odbor kranjski je razposlal 16. t. m. vsem podrejenim uradom odločbo, s katero se naznanja sklep dež. zbora kranjskega z dne 21. novembra 1905, da občuje kranjski dež. odbor odslej z vsemi c. kr. uradi vojvodine Kranjske kakor tudi z vsemi avtonomnimi oblastvi, v katerih stanujejo Slovenci, v slovenskem jeziku. Ravno tako se morajo deželni uradi v pismenem občevanju z ministrstvi in višjimi vladnimi uradi posluževati slovenščine. Na podlagi tega zakona se mora v slovenskem jeziku voditi uradna korespondenca zlasti z deželnimi odbori v Gorici, Poreču, Gradcu in Celovcu, z mestnim magistratom v Trstu, z namestništvima v Trstu in Gradcu, z deželnima vladama v Ljubljani in Celovcu in z okrajnimi glavarstvi, v kolikor obsegajo slovenske okraje. Vsem uradnim predstojnikom se je naročilo, da se strogo ravnajo po zgorajšnjem deželnozbornem sklepu. Bodimo ponosni Slovenci, za lep korak smo zopet naprej, če tudi smo še le sedaj prejeli, kar je že davno naše!

Z Notranjskega. Iz Logatca, 13. jan.: Naša mlekarstva centrala nastanjena je že nekaj časa v lastnem poslopju. Kdaj dobite Dolenjci kaj takega? No, zato pa imate novi list „Dolenjec“, katerega še naši „Bralni društvi“ (v Dol. in Gor. Logatecu) nimata. Šodeč po njegovi prvi številki upamo, da bo izvestno dobro in energično bojeval se za izvršitev programa, ki si ga je stavil na čelo. Politiko pa naj pusti. S to Slovenci ne bomo sami nikoli nič dosegli. Mi smo kmetijski narod. Kdor politiko uganja, le narod izkorišča. Le pogumno na delo prosvete in nar. gospodarstva!

Potresi doma in drugod. Potresov ali vsaj potresnega nemira z zibanjem zemeljskih tal ne bo še konec. Odkar je začel ognjenik Etna zopet bruhati, so tudi naša tla v vednem nemirnem gibanju. Vendar sunkov in bobnenja ne občutimo veliko. Precej močan je bil v noči od sobote na nedeljo ob pol 2. zj. Temu je sledilo med 2—4. uro zj. več manjših potresnih sunkov, ki so se pri nas le malo občutili. Tem

bolj so jih občutili na severovzhodnih in jugozapadnih krajih. V mestu Brnu (Moravsko) so čutili ob 4. zj. dva močna sunka, v Požunu ob 2. zj., v Tridentu (Južno Tirolsko) dopoldne več posameznih sunkov. Najmočnejši so bili potresi na jugu v krajih Mesine in Kalabrije okrog 4. ure zj.

Opiraje se na dosedaj opazovana potresna predznamenja in njih uresničenja, domnevamo, da je iskati ognjišča tem potresom ob vznožju malih Krpatov na Ogrskem, okolica Nevtra—Presburg za severovzhodne kraje; na vznožju Uskokov (Gorjancev) med Kostanjevico in Zagrebom za vzhodne kraje; in v okrožju ognjenika Etna in Vezuva za južne kraje. Glavno ognjišče vsem postranskim ognjiščem pa je ognjišče med Etno in Vezuvom. To so seveda le domnevanja s perspektive našega opazovanja in stališča naše lajiške teorije. In temeljem letih domnevamo — oziraje se na posebno sumljiva predznamenja dne 16. in 17. in zlasti še 18. t. m. — da imamo v kratkem pričakovati i na jugu i na severovzhodu zopet večjih potresnih izbruhov. Želimo pa, da nas predznamenja vsaj to pot — varajo.

Čudne naravne prikazni. Pretečeni ponedeljek in torek t. j. 15. in 16. t. m. so se celo priprosti ljudje čudili nekaterim nenavadnim naravnim pojavom. Jutra obeh dni je nadvladala velika gosta megla. Predpoldne se je razgubila, solnce je krasno in gorko sijalo. Na jugozapadu pa so se zbirali čudoviti skladi belosivih meglá v ogromni večini. Ob 4. popoldne pa se je celo krdelo dvignilo v naglem toku ob slemenih Uskokov proti severovzhodu, kjer so ravno nasprotno od prejšnje lege obtičali preko Trške gore. Ko pa je prišel pop. vlak na novomeški kolodvor, je privabil njegov sopar to celo megleno krdelo v nižave in ob 5. uri pop. je bil ves kraj zavrt v gosto težko meglo. To se je ponovilo oba dneva, v sredo pa je nadvladala neprodurna megla skozi celi dan vso novomeško okolico.

Grom in strela sredi zime. Letošnja zima je več kot nora. Velike vremenske izpremembe se vrše nepričakovano druga za drugo. Sneg in dež, jug in burja, jasno in oblačno, potres in grom, pa strela, to se kar menja pred nami. To se pravi, gromelo je to zimo tudi že pri nas, vendar o streli še nič ne vemo. Ta nenavadni naravni pojav sedaj v sredi zime so imeli v Kubedi (v Istri) dne 11. t. m. Vreme je bilo lepo, ali kar naenkrat se okrog 10. ure po noči strašno zabliska, trešči v zvonik, potem v shrambo za seno posest. Ivana Udovča in Petra Vidalija, vžge ondi okoli 100 centov sena in za nameček ubije še kravo, pa še preišča zraven. Pa naj kdo še reče, da taka zima ni nora.

Prosveta.

Ljudska knjižnica v Šmihelu se preseli v smislu sklepa zadnjega občnega zbora z dne 17. t. m. iz Šmihela v Kandijo. S tem bode glavni želji večine članov ugodeno, preostaja za sedaj le še nerešeno vprašanje, kako stališče namerava novo voljeni odbor zastopati glede društvenih pravil. Kot soustanovitelji te prve knjižnice na Dolenjskem nalagamo si v svojo dolžnost, ne samo temu vprašanju, marveč tudi sploh vsemu nadaljnemu razvoju tega društva posvečati svojo pozornost. Naša iskrena želja je, da novi odbor v vsakem oziru kar najčastneje reši poverjeno mu zaupanje, in da ostane „Ljudska knjižnica“ v Kandiji res tudi v praktičnem oziru „ljudska“, in ne samo po svojem imenu. V tem slučaju tudi našemu listu vedno dobro došla!

Iz Bučke se nam piše: V nedeljo 14. t. m. se je pri nas otvorila sedma potujoča knjižnica „Prosvete“. Zbralo se je v šoli nad 150 ljudi obojega spola, zlasti mlajše pokolenje je bilo mnogoštevilno zastopano. Pod spretnim vodstvom gosp. nadučitelja I. Štrukelja so šolske deklice zapele ob splošnem odobravanju par mičnih pesmic. Obilo smeha in občudovanja je zbudil pogumni nastop dečkov, ki so z izborno mimiko in primerno gestikulacijo predstavljali različne stanove. Nato se je v kratkih, izbornih jedernatih besedah obrazložil pomen knjižnice

ter ljudske izobrazbe sploh. Končno so se začele deliti knjige. Upamo, da postane novo ustanovljena knjižnica pravi blagoslov za našo občino, ustrezajoč vedoželjnosti našega ljudstva. Knjižnico vodi Frančišek Selak iz Bučke. S.

Iskreno čestitamo in želimo tej narodni probuji najsijajnejega uspeha! Op. ured.

Silvestrovi predstavi ponovljeni. Nar. čitalnica v Novem mestu je ponovila na praznik sv. 3. kraljev obe predstavi iz Silvestrovega večera. Kakor prvič, igralo se je tudi drugič v splošno zadovoljnost, zlasti opereta: „Deset deklet, pa za nobeno moža“ je tudi to pot zelo ugajala. Gosp. Kastelic kot Jeremija je bil tako v „svojem elementu“, da ga odslej zanaprej izbrisemo iz naših diletantskih ocen in ga ob prvi priliki „okrtačimo“, prav kakor se to za dovršene umetnike spodobi. Samoobsebi umevno je seveda, da mu pridružimo tudi zvezdo nove luči našega društvenega življenja, to je velec. gospo profes. Reisner-jevo. Gosp. Podkrajšek kot ženin „Paris“ zna biti še v Gradcu ponosen na svoj prvi nastop kot diletant na našem odru. Bolje bi ga tudi njegov original ne posnemal. Žal, gospic „vojakov amazonk“ je bilo preveč, da bi jim mogli posamezno izreči svoje priznanje. Po dolgem času smo čuli zopet nežno zveneči glas gospice Mikoličeve, ki ima za nas vedno nekaj posebno dovtetnega v sebi. Kakor je že gosp. predsednik svetnik Gandini ob svojem novoletnem govoru povdarjal, Novom. Čitalnica si sme čestitati na pridobitvi g. prof. Reisner-ja in njegove soproge. Le tako vrlo naprej!

To in ono.

Brzovlak med Trstom in Berlinom z direktno zvezo nameravajo vpeljati še to leto. Vožnja bo trajala samo 24 ur, do Hamburga in nasprotno 30 ur.

Tovarno lanenega olja postavlja Blaž Zabret v Britofu na Gorenjskem. Stroj pride iz Amerike. To je vsekakor zopet korak naprej v slovenski podjetnosti.

Nova plinova luč ABC se vpeljuje v Ljubljani. Za poskus in ogled gori ta luč, katero si bomo svoječasno tudi ogledali, te dni v Ljubljani v izložbi železnine Valentina Goloba na Mestnem trgu 10. Kdor potuje v Ljubljano, naj ne zamudi te ugodne prilike ter si ogleda to najnovejšo iznajdbo.

Legar (tifus) razsaja v Jerneji vasi občine Dobljice okr. Črnomelj. Tudi v Sarajevu ta nevarna bolezen hudo razsaja. Točasno leži v bolnici 43 na tej bolezni obolelih oseb. Bolezen je posebno huda v ulici Franjo Josipa, kjer je zbolelo kar 14 oseb.

Velika nova zlata polja so našli v Zjedinenih državah Severne Amerike. — V hribu Moldva maloruske občine Bereznek na Ogrskem je zasledil ondotni župnik Rakovski zdatno žilo zlata rude. — Cekinov torej ne bo še zmanjkalo.

Koliko je zvezd na nebu? Pri jasnem vremenu jih naštejemo z dobrim očesom okoli 4000, z meter dolgim daljnogledom jih zapazimo 60.000, in ako jih štejejo na kaki zvezdarni z modernim zvezdoglednim teleskopom, jih vidimo toliko, da jih ne seštejemo kmalo, namreč blizo do 60 milijonov.

Izseljevanje v Ameriko narašča. Meseca decembra 1905 se je peljalo preko Hamburga 11.780 izselnikov, čez celo leto pa 143.375. Preko Bremena pa se jih je vozilo v l. 1904 133.681, lansko leto pa 186.856. Žalostno pa resnično, najbolj še zato, ker je v teh številkah razmeroma največ naših Avstrijcev in naših Slovencev.

Narodno gospodarstvo.

Mleko v preiskavi.

Javno predaval g. Vilko Rohrman, pristav deželne kmetijske ljudske šole na Grmu.

I.

Predavanje o tem najzanimivejšem našem življenjskem vprašanju se je vršilo zvečer dne 13. t. m v gostilni g. Rozmaja v Novem mestu. Neumorni probudteli našega nar. gospodarstva in takorekoč edina agilno izvršujoča moč na tej strokovni šoli, g. V. Rohrman, nudil je kakor vselej pri njegovih zanimivih predavanjih, tudi

ta večer mnogobrojno zbranemu odličnemu občinstvu lep, ne samo zabaven, marveč tudi zelo poučljiv večer. Predavanje je posetil celo g. dr. Kavčič, predsednik okrož. sodišča in g. župan Sladovič poleg več drugih odličnih oseb uradniškega, trgovskega in obrtnega stanu. Snov, o kateri je predaval, zdi se nam bodisi za kmeta, bodisi za gospoda, tako važna, da jo nastopno kolikor smo sijo zapomnili, priobčimo tudi za naše cenj. brave in posebno še za bravke; g. Rohrmanu pa svetujemo, da ravno to snov še enkrat obnovi in sicer to pot specijelno za živinorejce in pripriprostejšje sloje.

Kakor z dobro pitno vodo, želeti je, da bi bilo Novomesto tudi z dobrim pristnim mlekom preskrbljeno. Žal, da se čujejo pri nas ravno glede mleka kaj pogoste pritožbe, katere nas le predobro vtrjujejo v naši sodbi, da kar se tiče mleka, Novomesto ni ravno vzorno preskrbljeno. V mleku, donesenem v mesto, najdemo mnogokaj, česar bi ne smelo biti.

Tako je n. pr. to mleko brez vsacega pristnega okusa, ono je zopet kar modrikasto, v znamenje, da je pomešano z vodo; zopet drugo je rujavkasto rumeno, kar kaže, da je mleko že pregreto, in zopet četrto tam vidi se nam že v posodi nekam prazno in blede, mleko je bilo namreč posneto. Teh in enakih nedostatkov je čuti vsaki dan na trgu, še več pa gotovo pozneje po posameznih hišah doma. Ali kolikor še ogorčenejših pritožb bi bilo še le slišati, ako bi naše gospodinje še temeljiteje poznale vsebino, to se pravi redilne snovi, ki bi se morale v vsakem pristnem mleku nahajati, pa se čestokrat ne. Že v interesu higijene in v izogibelj ponarejanju živili bi bilo toplo priporočati, da se tudi pri nas v tem oziru nekaj zanesljivega, odločnega ukrene. Saj je mleko vendar glavna življenska naša hrana! In kaj še-le, če smo bolni in ne smemo, ali ne moremo uživati ničesar drugega. Tedaj je mleko tista življenska moč, ki nas vzdržuje in se tudi drugače strinja z vsako dijeto in zdravili. No, pa tudi sicer, kakor rečeno, je mleko za zdrave in odrasle vsikdar zdrava in najboljša pijača. Mleko so poznali že davno v prazgodovinski dobi. Tako nahajamo med drugim zanesljive vire, iz katerih posnamemo, da so že naši mostičarji, to je stari prebivalci s svojimi stavbami na koleh, katerih ostanke najdemo v našem ljubljanskem barju, pridelovali in uživali mleko. (Dalje prih.)

Slišite, kedaj se pa škornji mažejo in sploh naša kmečka obutev? Tako so vprašali Cacek oče, ko so šli mimo mene z zamenjarjenimi, s stoletno ilovico prevlečenimi čevlji. „Oče Cacek!“ sem jim rekel, „vidite, vi imate to neumno navado, da kakor jeste le dvakrat na leto z veliko žlico, tako očistite tudi še-le takrat svojo obutev za silo. To pa ne gre, oče, treba „šparat“ in gledat na groš, zakaj usnje je preklicano drago. S tem si pa usnje strašansko uničujete. Poslušajte mene, star soldat sem in se zastopim, če ne na družega, gotovo za peč pa škornje mazat. Obutev osnažite vsak dan vsaj iz velike nesnage. Gotovo pa škornje očistite dobro vsaki teden vsaj dvakrat, in jih tudi dvakrat namažite. Vselej, razumete me, vselej pa, kedaj je obutev mokra, osnažite jo takoj in tudi takoj namažite z mastjo. V škorenj ali čevelj sploh pa natačite suhe slame ali mrve, tako da je čevelj dobro napet. Tako obutev denite potem sušit, pa Bog obvar na golo peč, najbolje je v bližino peči. Boste videli, drugi dan imate obutev kakor novo pred seboj. Sploh pa se še oglasite enkrat k meni, da vam drugič kaj več povem, danes, veste, gre že tesna z delom. Tedaj na svidenje, oče Cacek, mejtem pa pridno mažite svoje čevlje!

Rokovnjači — Uskoki.

Črtica iz življenja zadnjih gorjanskih roparjev. Piše Srebrniški.

II.

Ko smo bili zopet prižgali vsak svojo med zanimivim začetkom še bolj zanimive nadaljne povesti vgaslo smodko — kadileci smo bili namreč vsi skupaj — in ko se nam je zopet začelo kaditi izpod kosmatih nosov, je naš dični junak zopet pričel:

„Jaz sem, takrat poba star kaeih 6 let, spočetka kaj veselo mahal s svojim očetom proti moji bodoči novi domovini. Saj veste, kako so otroci! Recite vi jutri ongavemu Rudeljnu, naj gre z vami v Ameriko, in stavim, kar hočete, on gre z vami v Ameriko. Seveda bi si jo mo-

rali za take junake vsaj do Ljubljane naročiti. Taki so, in take vrste junak sem bil tudi jaz tedaj. Dokler sem videl še svoje domovje, potem od daleč, daleč megleno senco ponosnega stolpa naše farne cerkve, dokler sem bil še v prvi zmedi iznenadenj novih krajev, vasi prej neznanih, dotlej je še prešinjal vse te kraje bajeslovni čar novosti, nenavadnih prizorov iz dalekogleda, dotlej je bilo dobro. Ali potlej, potlej! No, pa kaj bi vas s tem dolgočasil. Saj veste, kako je človeku, kako še le otroku pri sreču na tujem kraju, pri tujih ljudeh, neznanih odnošajih in razmerah. Moj prihodnji oče, bogati Vlah, „hauptman graničarjev“ in bogznakaj še vse, je obljubil mojemu pravemu očetu, da me hoče v pomanjkanju svojih otrok popolnoma kot svojega smatrati in z očetovim dovoljenjem seveda tudi posinoviti. Mogoče, da je bilo mojemu očetu — večni mir mu in pokoj — to prav, a povem vam, gospodje, meni nič kaj posebno. Moj če tudi otročji pogled na oholega Vlaha in na nič manj bolj prikupljivo Vlahinjo, njegovo ženo, mi je rodil čudnih slutenj, čudnih misli, ki so bile vse kdove kaj drugega, le ne prijaznega značaja. — — — — —

No, jaz sem ostal v hiši. Da se mi Vlah prikupi, dal mi je neko uniformo, povem vam, bila je vsake forme, le ne uniforme. Pa meni se je, bogve zakaj, kaj posebno dopadla. Pa puško sem tudi imel, oj, da vi veste, puško pa tako! Ali vi gospodje se danes na dan novega leta temu smežete, stvar pa je bila resna — vsaj zame takrat. Moral sem stražiti, v tej uniformi seveda, in s to puško, kajpada. No, stražil nisem ne Turčinov, ne roparjev, ne druge take odlične gospode, ampak stražil sem — vrabce v prosu. To je bila moja prva služba, in dobro bi bilo zame, da bi ne bila prva, najmanj pa služba pri Vlahu. Zakaj precej po odhodu očetovem postala je moja situacija s službo strežarja vred kritična. Sedaj prosim, poslušajte! (Dalje prih.)

Revir dolenjskih lovcev.

Kako je K. sodnik srnjaka zibal.

Z več strani se nas je prisilo, naj bi „Dolenjec“ tudi gg. dolenjskim lovcom prepuščal „revir“ za posebne love in brakade. Radi vstrezamo tej želji, kolikor nam mogoče.

Svetujemo pa vsem gg. dolenjskim lovcom, naj bi osnovali skupno dolenjsko lovsko društvo, kakoršnih jih imajo Nemci v neštevilu že zdavno. To društvo naj bi imelo svoje skupno glasilo, kakor jih je tudi ravno na Nemškem pa tudi v naši „nemški“ Avstriji že več. Za prvo silo smo pripravljani mi temu društvu v toliko iti na roke, da mu prepustimo posebno prilogo: n. pr. z naslovom: „Revir dolenjskih lovcev“ ali kaj sličnega. V tej prilogi bi se poleg pripovednic in kratkočasnic obravnavale tudi strogo lovske strokovne zadeve s posebnim oddelkom: „Vprašanja in odgovori“. V pokritje stroškov tej prilogi bi nas morali seveda gg. lovci podpirati z oglasi itd. Za drugo bi potem že mi skrbeli.

Naj se gg. dolenjski lovci o tem dogovore in zlasti bi bilo želeti, da gre glavna akcija za to iz naše metropole po vseh vsaj večjih krajih naše lovovbogate Dolenjske.

To je v kratkem naša misel in nasvet, in želimo, da se v njej vžgana iskra kmalo žarno zasveti po celi Dolenjski. Če bi se pa tudi ta misel iz katerega si bodi razloga ne mogla realizirati, obljubimo v kljub temu, da hočemo, v kolikor nam bo prostor dopuščal, vsikdar radevolje zastopati vse interese gg. dolenjskih lovcev. V pomanjkanju prostora odložimo za danes mišno in zelo resnično povest do prihodnje številke, v kateri našim cenjenim bravecem izdamo tajnost g. Sernakoviča „Kako je K. sodnik srnjaka zibal“.

Anton Hočevar

tovarnar usnja ~ Novo mesto

priporoča vsem p. n. trgovcem
z usnjem svoj lastni izdelek

domačih podplatov

ter vsake druge vrste usnja.